

การทูตดิจิทัลของคอซอวอ

นางกนกพร จูทอง

นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ

กลุ่มงานข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ

สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

บทนำ

สาธารณรัฐคอซอวอ (Republic of Kosovo) หรือคอซอวอ ตั้งอยู่บนคาบสมุทรบอลข่าน มีพรมแดนติดกับประเทศเซอร์เบียทางทิศเหนือ ทางทิศใต้ติดแอลเบเนียและมาซิโดเนีย และทิศตะวันตกติดกับมอนเตเนโกร มีพื้นที่ ๑๐,๘๘๗ ตารางกิโลเมตร ไม่มีทางออกสู่ทะเล มีประชากรประมาณ ๒ ล้านคน ส่วนใหญ่เป็นชนชาติแอลเบเนีย ร้อยละ ๙๒ และอื่น ๆ ร้อยละ ๘



Photo credit: canconf.com

คอซอวอเป็นหนึ่งในดินแดนที่มีความสำคัญในประวัติศาสตร์ และเป็นพื้นที่ที่มีความขัดแย้งมากที่สุดในยุโรป ซึ่งมีสาเหตุมาจากความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ของชาวเซอร์เบียและชาวแอลเบเนียที่อ้างสิทธิในดินแดนคอซอวอ โดยมีความขัดแย้งเริ่มตั้งแต่การล่มสลายของยูโกสลาเวียในปีพ.ศ. ๒๕๓๔ ชาวคอซอวอเชื้อสายแอลเบเนียเรียกร้องสิทธิและอิสรภาพปกครองตนเองในขณะที่ผู้ปกครองชาวเซอร์เบียยืนยันสถานะของคอซอวอให้เป็นส่วนหนึ่งของเซอร์เบีย จึงเป็นปัญหาความขัดแย้งกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แม้ว่าเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ คอซอวอได้ประกาศเป็นรัฐเอกราชแต่ฝ่ายเดียวจากการปกครองของเซอร์เบีย และในเดือนตุลาคม ๒๕๕๑ รัฐบาลเซอร์เบียได้ขอความเห็นเรื่องการประกาศเอกราชของคอซอวอต่อศาลยุติธรรม

ระหว่างประเทศ (International Court of Justice-ICJ) และศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ได้ให้ความเห็นเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๕๓ ว่า การประกาศเอกราชฝ่ายเดียวของคอซอวอไม่ขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไป แต่อย่างไรก็ตาม รัฐบาลเซอร์เบียยังคงคัดค้านและยืนยันว่าคอซอวอยังเป็นดินแดนส่วนหนึ่งของเซอร์เบีย

อย่างไรก็ตาม คอซอวอถือเป็นประเทศเกิดใหม่ที่เพิ่งแยกตัวเป็นรัฐเอกราช ได้เพียง ๑๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) รัฐบาลคอซอวอจึงมีความพยายามสร้างการยอมรับและการได้รับความเคารพในอธิปไตยของคอซอวอในประชาคมระหว่างประเทศมาโดยตลอด รัฐบาลคอซอวอได้มุ่งเน้นดำเนินนโยบายต่างประเทศเชิงรุกที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์โลกในยุคปัจจุบัน และด้วยกระแสโลกาภิวัตน์และการพัฒนาอย่างรวดเร็วในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมใหม่ ๆ โดยเฉพาะการใช้อุปกรณ์สื่อสาร สมาร์ทโฟน อินเทอร์เน็ตเข้ามามีส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิตมากขึ้น ทำให้สังคมโลกเปลี่ยนเป็นสังคมสารสนเทศที่มีการใช้งานและบริโภคสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ต่าง ๆ ในทุกสาขาอาชีพ ซึ่งรวมถึงด้านการปฏิบัติงานทางการทูตด้วย

ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศคอซอวอจึงตระหนักถึงความสำคัญในการใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์โดยใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารด้านการทูตและได้จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการทูตดิจิทัล (Strategy on Digital Diplomacy) ขึ้นเมื่อปี ๒๕๕๕ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลสหราชอาณาจักรและรัฐบาลนอร์เวย์ เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินนโยบายการทูตดิจิทัลของคอซอวอ เป็นการดำเนินการทางการทูตที่ส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ของภาครัฐและภาคประชาชนในการโน้มน้าวและผลักดันตามนโยบายของรัฐบาลให้บรรลุเป้าหมายเพื่อผลประโยชน์ของประเทศ โดยเฉพาะการนำเสนอข้อมูลข้อเท็จจริงและภาพลักษณ์ที่ดีของคอซอวอในสายตาประชาคมระหว่างประเทศ

ข้อมูลประวัติศาสตร์และความเป็นมาโดยย่อ

ในอดีตคอซอวอถือเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรเซอร์เบีย แต่ได้พ่ายแพ้สงครามต่อกองทัพออตโตมัน (Ottoman) ในสงครามคอซอวอ (Battle of Kosovo) เมื่อปี ค.ศ. ๑๓๘๙ ทำให้จักรวรรดิออตโตมันเข้ามายึดครองและปกครองคอซอวอ และทำให้ชาวเซิร์บ (Serb) จำนวนมากต้องย้ายไปตั้งรกรากในดินแดนอื่น ในขณะที่ชาวแอลเบเนีย (Albanian) ได้อพยพเข้ามาในคอซอวอเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนชาวแอลเบเนียที่นับถือศาสนาอิสลามกลายเป็นชนกลุ่มใหญ่ และชาวเซิร์บที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายออร์ทอด็อกซ์ (Orthodox) กลายเป็นชนกลุ่มน้อย และกรุงพริชตีนา (Pristina) เมืองหลวงของคอซอวอได้กลายเป็นศูนย์กลางด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่สำคัญของชาวแอลเบเนีย

ต้นศตวรรษที่ ๑๙ เมื่อจักรวรรดิออตโตมันเริ่มอ่อนแอลง และในปีพ.ศ. ๒๔๕๕ (ค.ศ. ๑๙๑๒) ได้มีการจัดตั้งพันธมิตรบอลข่าน (the Balkan League) ขึ้น เป็นการรวมตัวของเซอร์เบีย บัลแกเรีย กรีซ และมอนเตเนโกร ซึ่งกลุ่มประเทศเหล่านี้มีเป้าหมายในการปลดปล่อยชาวสลาฟ (Slavic people) ซึ่งถือว่าเป็นพวกเดียวกันกับตนเองให้หลุดพ้นจากอำนาจการปกครองของชาวมุสลิม ต่อมาในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๕ ได้เกิดสงครามบอลข่านขึ้น ทำให้จักรวรรดิออตโตมันถูกขับออกจากภูมิภาคนี้ได้ และเซอร์เบียสามารถเข้าไปยึดครองพื้นที่ส่วนใหญ่ของคอซอวอและทางตะวันตกของแมเซโดเนียได้ แต่ก็ต้องสูญเสียคอซอวออีกครั้งให้กับออสเตรีย-ฮังการี และบัลแกเรียในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๑

ต่อมา ในปีพ.ศ. ๒๔๖๑ (ค.ศ. ๑๙๑๘) ภายหลังจากล่มสลายของจักรวรรดิออสเตรีย-ฮังการี คอซอวอถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของราชอาณาจักรเซิร์บ โครแอต และสโลวีเนีย (Kingdom of Serbs, Croats, and Slovenes) ซึ่งได้เปลี่ยนชื่อเป็นยูโกสลาเวีย (Yugoslavia) หรือดินแดนแห่งสลาฟใต้ และภายหลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๒ ยูโกสลาเวียปกครองแบบสหพันธรัฐสังคมนิยม โดยคอซอวอได้ถูกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่ง

ของสหพันธ์เซอร์เบีย และในปีพ.ศ. ๒๕๔๘ (ค.ศ.๑๙๔๕) ภายใต้รัฐธรรมนูญยูโกสลาเวีย ได้ให้คอซอวอมีสิทธิปกครองตนเองครั้งแรก อย่างไรก็ตาม ได้เกิดขบวนการปฏิวัติเพื่อความเป็นหนึ่งเดียวของชาวแอลเบเนีย จนได้ก่อตั้งเป็นกองทัพปลดปล่อยคอซอวอขึ้น (Kosovo Liberation Army-KLA) ต่อมาในปีพ.ศ. ๒๕๐๙ (ค.ศ. ๑๙๖๖) คอซอวอได้เป็นจังหวัดอิสระ (autonomous province) จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๗ (ค.ศ. ๑๙๗๔) คอซอวอได้รับสถานะเป็นรัฐสมาชิกสหพันธ์และสิทธิในการมีรัฐบาลของตนเอง และในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ (ค.ศ. ๑๙๘๑) เกิดจลาจลในคอซอวอเนื่องจากชาวแอลเบเนียต้องการให้คอซอวอเป็นรัฐ (republic) ในยูโกสลาเวีย



Photo credit: <http://www.digitalkosovo.org/digital>

ในปีพ.ศ. ๒๕๓๒ (ค.ศ. ๑๙๘๙) เมื่อระบอบคอมมิวนิสต์ล่มสลาย รัฐต่างๆแยกตัวเป็นประเทศอิสระ ได้แก่ สโลวีเนีย โครเอเชีย มาซิโดเนีย บอสเนีย และมอนเตเนโกร และในปี ๒๕๓๓ (ค.ศ. ๑๙๙๐) คอซอวอเกิดปัญหาจากความคลั่งชาติ ตั้งแต่นายสโลโบดัน มิโลเชวิช (Slobodan Milošević) ประธานาธิบดียูโกสลาเวียและหัวหน้าพรรคคอมมิวนิสต์เซอร์เบีย ที่มีแนวคิดชาตินิยม ได้ประกาศยกเลิกสถานะปกครองตนเองของคอซอวอ ซึ่งสร้างความไม่พอใจให้ชาวคอซอวอเชื้อสายแอลเบเนีย และยังสามารถดำเนินมาตรการสังหารชาวคอซอวอเชื้อสายแอลเบเนียเป็นจำนวนมากถือเป็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์อย่างเป็นทางการ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๙๑) ได้มีการลงประชามติในคอซอวอ ผลการลงประชามติ คือชาวคอซอวอเกือบทั้งหมดสนับสนุนให้คอซอวอเป็นรัฐอิสระ และส่งผ่านการเรียกร้องสู่ประชาคมระหว่างประเทศ แต่รัฐบาลเซอร์เบียยังยืนยันให้คอซอวอเป็นส่วนหนึ่งของเซอร์เบีย และจนเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๔๒ (ค.ศ. ๑๙๙๙) กองกำลังทางทหารของ NATO หรือกองกำลังนานาชาติ เรียกว่ากองกำลังคอซอวอ(Kosovo Force- KFOR) โดยการนำของสหรัฐอเมริกาต้องเข้ามาควบคุมสถานการณ์จนทำให้ทหารเซอร์เบียยอมถอนกำลังออกจากคอซอวอ อย่างไรก็ตาม การโจมตีของกองกำลังทหารของ NATO ครั้งนั้นไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council) เพราะการใช้สิทธิยับยั้งของรัสเซีย (veto) เนื่องจาก

เซอร์เบียถือว่าเป็นพันธมิตรที่เหนียวแน่นของรัสเซีย และอยู่ภายใต้อารยธรรมเดียวกัน คือ มีเชื้อสายเป็นชาวสลาฟและนับถือศาสนาคริสต์นิกายออร์ทอด็อกซ์(Orthodox) เหมือนกัน

ภายหลังจากนั้น สหภาพยุโรป (European Union-EU) ได้พยายามไกล่เกลี่ยให้เซอร์เบียยอมรับในอำนาจอธิปไตยของคอซอวอ เพื่อแลกกับการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป แต่เซอร์เบียไม่ยินยอม จนในที่สุด คอซอวอได้ตัดสินใจประกาศเอกราชแต่เพียงฝ่ายเดียวในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ (ค.ศ. ๒๐๐๘)



Graves of those who died in the Kosovo War in Pristina.

Photo credit: https://en.wikipedia.org/wiki/Pristina#/media/File:089_albanian_graves_kosovo.jpg

การดำเนินนโยบายการทูตดิจิทัลของคอซอวอ

คำนิยาม การทูตดิจิทัล Digital diplomacy ของ Lewis (๒๐๑๔) ว่า การทูตดิจิทัลเป็นการใช้เครื่องมือสื่อสารทางดิจิทัล(สื่อสังคมออนไลน์) ของนักการทูตในการสื่อสารระหว่างกันและระหว่างบุคคลทั่วไป และคำนิยามของ Potter (๒๐๐๒) การทูตดิจิทัล หมายถึง การปฏิบัติงานทางการทูตโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลผ่านเครือข่ายต่างๆ รวมถึงอินเทอร์เน็ต มือถือ และช่องทางสื่อสังคมออนไลน์

หลังจากการประกาศเอกราชเมื่อปี ๒๕๕๑ คอซอวอเป็นประเทศเกิดใหม่ในกลุ่มประเทศบอลข่าน แต่ยังคงประสบกับปัญหาการไม่ได้รับการยอมรับเป็นประเทศเอกราชโดยเฉพาะจากเซอร์เบีย และรัสเซีย จีน และอินเดีย

รัฐบาลคอซอวอได้ดำเนินนโยบายต่างประเทศเชิงรุกเร่งเสริมสร้างสถานะทางอธิปไตยของตนในประชาคมระหว่างประเทศ ทั้งการเพิ่มจำนวนประเทศที่ให้การรับรองและการเข้าเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศ โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน อาทิ Facebook, Twitter และ Instagram อย่างไรก็ตาม คอซอวอต้องเผชิญกับอุปสรรคเพราะบริษัทเหล่านี้ยังไม่ได้รับรู้รับทราบว่าคอซอวอเป็นประเทศเอกราช เช่น ผู้ใช้งาน Facebook จะไม่สามารถเลือกคอซอวอเป็นสัญชาติของตนได้

ด้วยเหตุนี้ กระทรวงการต่างประเทศคอซอวอจึงริเริ่มโครงการต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้จักคอซอวอและเพื่อให้ได้รับการยอมรับจาก digital platforms ต่าง ๆ มากขึ้น เช่น โครงการ Wiki Academy

คือ การนำผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมและประวัติศาสตร์มาช่วยปรับปรุงข้อมูลและบทความที่เกี่ยวข้องกับคอซอวอ ใน Wikipedia และโครงการ Instakosovo คือ การเชิญชวนให้ประชาชนเผยแพร่รูปภาพที่งดงามของคอซอวอทั้งด้านวัฒนธรรมและสถานที่ท่องเที่ยวผ่านทาง Instagram ตลอดจนการใช้ Twitter เพื่อประชาสัมพันธ์ค่านิยมและผลประโยชน์ของคอซอวอในต่างประเทศ

นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศคอซอวอได้ร่วมมือกับมูลนิธิ IPKO Foundation จัดทำเว็บไซต์ Digital Kosovo (www.digitalkosovo.org) เพื่อสนับสนุนให้ภาคประชาชนทำหน้าที่เป็นนักการทูตดิจิทัล (digital diplomat) และเข้ามามีส่วนรวมในการขับเคลื่อนนโยบายการทูตดิจิทัลผ่านทางเว็บไซต์ดังกล่าวด้วย



Photo credit: https://en.wikipedia.org/wiki/Pristina#/media/File:Pristina_Collage.jpg

นามูฮัมมัด บราชโชริ (Mohammad Brajshori) เอกอัครราชทูตแห่งกระทรวงการต่างประเทศคอซอวอ กล่าวถึง ความสำเร็จของการดำเนินนโยบายการทูตดิจิทัลของคอซอวอขึ้นอยู่กับ ๓ หลักการสำคัญ ได้แก่ (๑) ความถูกต้อง (authenticity) เช่น ข้อมูลที่เผยแพร่ต้องสะท้อนความเป็นจริงและค่านิยมขององค์กร (๒) การมีส่วนร่วม (engagement) เช่น เนื้อหาที่น่าเสนอต้องเข้าใจง่ายและกระตุ้นการโต้ตอบจากผู้รับข้อมูล และ (๓) ความโปร่งใส (transparency) เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลกับกลุ่มต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมาและทันท่วงที การยึดถือปฏิบัติตามทั้ง ๓ หลักการดังกล่าวช่วยสนับสนุนให้ข้อมูลจากกระทรวงการต่างประเทศคอซอวอมีความน่าเชื่อถือ มิใช่เป็นการโฆษณาชวนเชื่อ และทำให้ประสบความสำเร็จในการยกระดับสถานะของคอซอวอในเวทีระหว่างประเทศ

จุดเด่นและความท้าทายในการผลักดันนโยบายการทูตดิจิทัลของคอซอวอ

การทูตดิจิทัลเป็นช่องทางการสื่อสารที่สำคัญที่สามารถช่วยสนับสนุนการดำเนินนโยบายต่างประเทศเชื่อมโยงการปฏิบัติงานทางการทูตที่เป็นทางการและเชื่อมโยงกับภาคประชาชนของประเทศ เพื่อโน้มน้าวและผลักดันในประเด็นปัญหาต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง

จุดเด่นของคอซอวอ คือ การมีกลยุทธ์ด้านสื่อออนไลน์ที่สอดคล้องกัน (coherent social media strategy) เช่น มีการจัดเตรียมข้อความที่จะใช้สื่อสารให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการกำหนดเนื้อหาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและ digital platforms ที่ใช้ เช่น ผู้ใช้งาน Facebook ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มวัยทำงานต้องการรับทราบข้อมูลทั่วไป ขณะที่ ผู้ใช้งาน Twitter จะเป็นกลุ่มวัยรุ่นและนักศึกษาต้องการข้อมูลที่กระชับและทันท่วงที ทั้งนี้ กลยุทธ์ดังกล่าวยังพิจารณาถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคต่าง ๆ อย่างรอบด้าน รวมถึงมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ

ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ช่วยส่งเสริมให้การดำเนินนโยบายการทูตดิจิทัลของคอซอวอประสบความสำเร็จ คือ การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ประมาณร้อยละ ๗๐ เป็นคนรุ่นใหม่ มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่แล้ว ตั้งแต่ที่เปิดตัวโครงการ/เว็บไซต์ Digital Kosovo เมื่อปี ๒๕๕๖ ขณะนี้มีประชาชนเข้าร่วมกว่า ๗,๗๗๓ คน ส่งผลให้เกิดการยอมรับคอซอวอใน digital platforms ต่าง ๆ มากขึ้น เช่น Facebook, Google, Amazon และ Oracle อีกทั้ง ได้รับการยกย่องจากนิตยสาร YeniDiplomasi ที่มีชื่อเสียงของตุรกี จัดอันดับให้การทูตดิจิทัลของคอซอวอมีประสิทธิภาพมากเป็นที่ ๔ ของโลกในปี ๒๕๕๖ รองจากสหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และอิสราเอล ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ทำทลายของคอซอวอ คือ การไม่มีชื่อโดเมนที่สงวนเฉพาะไว้สำหรับประเทศ (Country Code Top-Level Domain :cc TLD) หรือชื่อที่ใช้ในการอ้างอิงของตนเองที่อยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ เว็บไซต์ของรัฐบาลคอซอวอส่วนใหญ่จำเป็นต้องใช้ชื่อโดเมนทั่วไปที่ลงท้ายด้วย .net แทนที่จะใช้ชื่อย่อของประเทศเหมือนประเทศอื่น ๆ เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการไทยจะลงท้ายด้วย .th

การไม่มีชื่อโดเมนของประเทศตนเองทำให้การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับคอซอวอผ่านทางอินเทอร์เน็ตมีความยากลำบาก และหากคอซอวอมีชื่อโดเมนของตนเองจะมีประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนของประเทศทั้งการทำงานของรัฐบาลและการใช้ชีวิตของประชาชน เช่น การเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ ของรัฐบาล การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว การทำธุรกิจระหว่างประเทศ การค้าขายออนไลน์

ดังนั้น รัฐบาลคอซอวอจึงพยายามรณรงค์ให้ประชาชนช่วยกันติดต่อไปยังเว็บไซต์และองค์กรต่าง ๆ โดยตรง เพื่อร้องขอให้บรรจุข้อมูลคอซอวอไว้ในระบบเว็บไซต์และองค์กรต่าง ๆ เหล่านี้ พร้อมทั้งพยายามโน้มน้าวให้องค์กรความร่วมมือด้านการจัดสรรชื่อและหมายเลขทางอินเทอร์เน็ต (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers – ICANN) ซึ่งเป็นองค์กรความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนระดับสากลที่ไม่แสวงหาผลกำไร ซึ่งทำหน้าที่ในการบริหารงานและพัฒนาระบบชื่อโดเมนโลก โดยควบคุมและกำกับเรื่องการจัดสรรพื้นที่สำหรับที่อยู่ไอพี (IP Address) คือที่อยู่ของเว็บไซต์เพื่อให้เข้าถึงเว็บไซต์ได้ทันที และบริหารจัดการการจดทะเบียนโดเมน/ชื่อโดเมน เพื่อขอให้กำหนดชื่อโดเมนประเทศคอซอวอไว้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่อไป

บทสรุป

กรณีศึกษาของคอซอวอแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความสำคัญในการดำเนินนโยบายการทูตดิจิทัล ถึงแม้ว่าคอซอวอเป็นประเทศเล็ก ๆ ประเทศหนึ่งในคาบสมุทรบอลข่าน ซึ่งมีข้อจำกัดหลายประการ และยังมีความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้านรอบ ๆ แต่คอซอวอยังสามารถส่งเสริมผลประโยชน์ของคอซอวอในเวทีระหว่างประเทศได้เป็นอย่างดี โดยอาศัยสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการขับเคลื่อน และการดำเนินนโยบายดังกล่าวยังสะท้อนให้เห็นถึงระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของกระทรวงการต่างประเทศคอซอวอซึ่งถือเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในเรื่องนี้

สืบเนื่องจากการดำเนินนโยบายด้านการทูตดิจิทัล “ Digital Diplomacy” ที่ประสบความสำเร็จในการยกระดับสถานะและการยอมรับคอซอวอในประชาคมระหว่างประเทศ ปัจจุบันมีประเทศที่ให้การรับรองอธิปไตยของคอซอวอแล้ว จำนวน ๑๑๔ ประเทศ รวมถึงประเทศไทย ซึ่งได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับคอซอวออย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกหลายประเทศที่คัดค้านและไม่เห็นด้วยกับสถานภาพของคอซอวอ โดยเฉพาะเซอร์เบีย รัสเซีย จีน และบางประเทศในสหภาพยุโรป

นอกจากนี้ คอซอวอได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศที่สำคัญ เช่น เมื่อปี ๒๕๕๒ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และเมื่อปี ๒๕๕๕ ธนาคารโลก (World Bank) แต่ยังไม่สามารถเป็นสมาชิกสหประชาชาติ (UN) และไม่ได้เป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป อีกทั้ง เมื่อปี ๒๕๕๙ คอซอวอได้เข้าเป็นสมาชิกของสหภาพสมาคมฟุตบอลยุโรป (Union of European Football Association :UEFA) และสมาชิกสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (Fédération Internationale de Football Association: FIFA) ทำให้มีสิทธิที่จะเข้าร่วมแข่งขันฟุตบอลโลกในครั้งต่อไป ซึ่งกำหนดจะจัดขึ้นในปี ๒๕๖๕ ที่ประเทศกาตาร์ ทั้งนี้ หากทีมฟุตบอลคอซอวอสามารถผ่านรอบคัดเลือกโซนยุโรปและได้เข้าร่วมแข่งขันที่ประเทศกาตาร์ จะเป็นก้าวสำคัญที่จะนำพาให้ประชาคมระหว่างประเทศได้รู้จักคอซอวอมากขึ้นอย่างแน่นอน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กระทรวงการต่างประเทศ ข้อมูลประเทศ สาธารณรัฐคอซอวอ สืบค้น ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ จาก <http://www.mfackn.com/th/country/XK?page=5d5e2590c3445d0110404c13>

การบรรยายพิเศษในหัวข้อ “Digital Diplomacy” โดยเอกอัครราชทูตแห่งกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐคอซอวอ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ จาก <http://www.mfa.go.th/dvifa/th/news/3331/107697>

คลังความรู้ Internet governance ETDA สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) เผยแพร่เมื่อ ๐๒.๐๖.๒๐๑๖ จาก <https://www.etcha.or.th/content/5-things-about-icann.html>

บทความ โคโซโวประกาศเอกราช: ผลกระทบต่อโลก ของ ศ.ดร. ประภัสสร เทพชาตรี สืบค้น <http://www.drprapat.com/โคโซโวประกาศเอกราช-ผลกระทบ/>

บทที่ ๒ ประวัติศาสตร์ความขัดแย้งระหว่างชาติพันธุ์ในโคโซโว สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

DIGITALDIPLOMACY.KS. Valmir Mehmetaj 31.10.2016 Retrieved from <https://kosovotwopointzero.com/sr/digitaldiplomacy-ks/>

Digital Kosovo. Retrieved from <http://www.digitalkosovo.org/about/>

Kosovo. Britannica Online Encyclopedia Retrieved from <https://www.britannica.com>

Kosovo. Retrieved from <https://en.wikipedia.org/wiki/Kosovo>

Kosovo’s Digital Diplomacy Strategy. Retrieved from <http://www.digitalkosovo.org/digital/>

News “FIFA Admits Kosovo” Erjone Popova Pristina BIRN May 14, 201609:12 Retrieved from <https://balkaninsight.com/2016/05/14/friday-13th-lucky-day-for-kosovo-05-13-2016-1/>

Republic of Kosovo Ministry of Foreign Affaires, Digital Diplomacy. Retrieved from <http://www.mfa-ks.net/en/politika/486/diplomacia-digitale/486>

Republic of Kosovo Ministry of Foreign Affairs, “International recognitions of the Republic of Kosovo” Retrieved from <http://www.mfa-ks.net/en/politika/483/njohjet-ndrkombtare-t-republiks-s-kosovs/483>

Republic of Kosovo Ministry of Foreign Affairs, “Launch of “Digital Kosovo” supports Kosovo citizens to lobby for greater internet inclusion” Retrieved from http://www.mfa-ks.net/en/politika_e_jashtme/3231

Republic of Kosovo Ministry of Foreign Affairs, “MFA AND International partners launch Strategy on Digital Diplomacy” Retrieved from http://www.mfa-ks.net/en/politika_e_jashtme/3231